

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden ja toiminnan seuranta ajalta 1.1. - 30.11.2024

KULILK 18.12.2024 § 84
7/02.02.01/2024

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2024 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan omistajaohjausjaostolle sekä lauta- ja johtokunnille kuukausittain. Ensimmäinen raportti lautakunnalle laaditaan helmikuun lopun tilanteesta.

Osavuositarkastukset laaditaan maalisi-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosten lisäksi myös strategian avainmittareiden sekä toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden toteuma tammi-marraskuussa 2024 palvelualueittain:

	2024	2023
Kulttuuripalvelut	88 %	89,3 %
Liikuntapalvelut	86,6 %	89,2 %
Yhteensä	87,5 %	89,3 %

Kulttuuripalveluiden toiminta on ollut monipuolista, osallistavaa ja vaikuttavaa läpi vuoden. Talouden ennustetaan tällä hetkellä toteutuvan toimintakatteen osalta talousarvion mukaisena.

Liikuntapalvelujen talousarvion ennustetaan toteutuvan noin 0,3 M€ ylijäämäisenä. Jäähallin remontti valmistui odotettua myöhemmin ja siksi vuokratulot ovat noin 0,4 M€ talousarviota pienemmät. Muissa toimintakuluissa on pientä ylityspainetta. Tulotavoitteen saavuttaminen on myös haasteellinen.

Kulttuuripalvelut

Yleinen kulttuuritoiminta ja lastenkulttuurikeskus:

Kulttuuritapahtumien osalta yleinen kulttuuritoiminta järjestää loppuvuoden aikana yhteistyössä kansalaisopiston ja konservatorion kanssa Pitäjällä porukassa tapahtumasarjan. Tapahtumien avulla viedään matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia- ja työpajoja pitäjiin. Marraskuun aikana toteutuivat kansalaisopiston työpajat ja joulukuussa järjestetään konservatorion joulukonsertteja. Loka-marraskuussa toteutuivat myös vuoden viimeisimmät kulttuuritapahtumat. Marraskuun lopulla vietetty Joensuu-päivä keräsi mukavasti yleisöä päivän eri tapahtumiin. Aamukahvittelaisuuden yhteydessä järjestetyssä palkintojenjaossa kulttuuripalkinnon sai kuvataiteilija Tuija Hirvonen-Puhakka.

Perinteinen joulukorttikeräys on toteutettu yhteistyössä Taitamon ja hyvinvointialueen kanssa. 11.11.–5.12. Keräyksellä vietiin iloa ikäihmisille joulukortin muodossa hyvinvointialueen eri hoivayksiköihin sekä kotihoitoon. Keräyspaikkoja oli koko Joensuun alueella.

Kulttuuriavustusten haku vuodelle 2025 avattiin ajalle 14.11.-16.12.2024 klo 15. Haettavana ovat pienavustus kulttuuritapahtumiin, kulttuurin projektiavustus Kiihtelysvaaran kulttuurirahaston avustus ja taiteilijan työtila-avustus

Kulttuuripalvelut toimivat osatoteuttajana IHKU kulttuurihyvinvointia ikämiehille-hankkeessa. Hankkeen toteutusaika oli 1.3.2023-30.11.2024. Tärkeä osa kulttuuripalveluiden IHKU-hanketoimintaa on ollut tiedonvälitys kaupungin sekä muiden toimijoiden kulttuuritarjonnasta ja yhteisöllisistä tapahtumista. Osana hanketyötä toteutettiin kulttuuripalveluiden pilotti palvelutietovarannon tietojen päivittämisestä ja täydentämisestä. Pilotti liittyy hyvinvointialueiden yhteis- palvelutarjontaan, jotka laajentavat viestintää ja tiedonvälitystä sekä

yksityishenkilöille että julkisille tahoille. Pilotissa tehtiin tiivistä yhteistyötä Siun Soten kanssa. Jokaisesta kulttuuripalveluiden tulosyksiköstä on valittu yhteyshenkilöt, jotka vastaavat omien palvelujen viemisestä palvelutietovarantoon ja työtä jatketaan vuonna 2025.

Lastenkulttuurikeskuksen tuottama Koululaisten kulttuuripolku on tarjonnut loka-marraskuussa Nelosten kulttuurituunauksen. Tanssin ammattilainen toteutti tanssityöpajoja viidellätoista eri koululla, työpajoihin osallistui yli 300 oppilasta. Taidemuseolla toteutettiin oma kulttuurisisältö kaikille joensuulaisten koulujen viides- ja kuudesluokkalaisille. Työpajoissa oppilaat toteuttivat oman näyttelyn Taidemuseon tiloihin. Kaikkiaan 1 162 oppilasta osallistui toteutukseen ja näyttely oli avoinna yleisölle Lapsen oikeuksien päivänä.

Koululaisten kulttuuripolku on sisältänyt loka-marraskuussa muusikkovierailuja kakkosluokille ja kirjastovierailuja ekaluokkalaisille. K789 -etujen tiedotusta on jatkettu nuorisopalveluiden kanssa. Varhaiskasvatukselle on tarjottu kaupunginteatterin lastennäytelmän Sotta Pyttyinen kiertue kuuteen päiväkotiin. Kiertue käynnistyi maaseutualueilta (Eno ja Heinävaara) lokakuun lopulla ja marraskuussa esitys kiersi Rantakylässä.

Museot:

Joensuun museoiden näyttelytoiminta päättyi elokuun lopussa, kun taidemuseo suljettiin perusremontin vuoksi. Sami Parkkisen näyttely Siirtymä jäi viimeiseksi näyttelyksi ennen vuoden 2026 Taidemuseo ONNIn uutta avautumista. Mukulakadun toiminta jouduttiin päättämään elokuussa, koska Carelicumia alettiin kunnostaa TE-toiminnoille. Joensuun Bunkkerimuseo toimi kesäaukioloajoin. Taidemuseossa järjestettiin vielä syyskaudella muutamia tapahtumia sekä Koululaisten kulttuuripolku -kierroksia. Joensuun museoissa on marraskuun loppuun mennessä vierailut 19 911 asiakasta. Museo on ylittänyt hienosti kuluvalla vuodelle asetetut kävijä- ja tulostavoitteet.

Joensuun museoiden toiminnassa keskityttiin vuoden aikana suuren luokan pakkaamiseen ja muuttoihin. Vappuun mennessä museon kokoelmakeskus muutettiin uusiin tiloihin, toukokuussa siirrettiin Carelicumista loput esineet ja muu materiaali, kokoelmakeskukseen, elokuussa purettiin Mukulakatu ja syyskuussa aloitettiin taidemuseon näyttelyjen purku ja talon tyhjennys peruskorjauksen varten. Uusi kokoelmakeskus on kaikkien mainittujen muuttojen seurauksena täynnä ennen kuin aineistoa pystytään tuomaan takaisin kaupunkikeskustan uusittuihin museokohteisiin.

Joensuun museot ovat Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo. Alueellisessa museotyössä on syksyllä järjestetty maakuntamuseopäivä alueen paikallismuseoille, tehty maakuntakäyntejä sekä vastattu museotoimintaan liittyviin tiedusteluihin. Kulttuuriympäristötehtävissä on osallistuttu kaava- ja muihin viranomaisneuvotteluihin, erilaisiin työ-, asiantuntija- ja ohjausryhmiin sekä koulutustilaisuuksiin. Museon arkeologi on noutanut Gustaf Retziuksen vuonna 1873 Enon Nesterinsaaren kalmistosta kaivamat kaksi pääkalloa Pohjois-Karjalan museon tiloihin. Uudelleenhautaus järjestetään vuoden 2025 aikana Joensuun ortodoksisen seurakunnan kanssa. Kulttuuriympäristöön liittyviä viranomaislausuntoja on annettu marraskuun loppuun mennessä 545 kappaletta. Suurin osa lausunnoista on käsitelty arkeologista kulttuuriperintöä. Joulukuun alusta alkaen museon keskeisimmät lausunnot ovat nähtävillä Pohjois-Karjalan museon verkkosivuilla. Alueellisessa taidemuseotyössä on valmisteltu kaksi hankeavustushakemusta Taiteen kehittämiskeskukselle, toimittu Penta-taidehankintaryhmän sihteerinä ja tehty maakuntaan ohjauksikäynti. Lisäksi on valmisteltu alueen kuntien taidekokoelmien ja kunnissa olevan julkisen taiteen kartoitusta.

Kaupungintalosta museoksi – hankkeessa on suunniteltu sisältöjä ja valmisteltu hankkeeseen sisältyviä kilpailutuksia Pohjois-Karjalan hankintatoimen kanssa. Näyttelyjen suunnittelun arkkitehteiksi valittiin INNER Sisustussuunnittelijat. Taidemuseon peruskorjauksen hankesuunnitelman valmistelu aloitettiin kesän lopulla tilakeskuksen kanssa. Arkeologinen kulttuuriperintö -hankkeessa

inventoitiin maakunnan ortodoksisia kalmistoja ja MuseoNEXUS – hankkeessa kontaktoitiin opiskelijoita ja valmisteltiin kaupungintalon kellarin näyttelyä.

Kaupunginorkesteri:

Kaupunginorkesterin syyskausi on mennyt odotetusti hyvin. Tulotavoite on jo ylitetty ja olemme saavuttamassa kaikkien aikojen yleisöennätyksen vuoden loppuun mennessä.

Myytyjen lippujen prosentuaalinen kasvu marraskuun loppuun mennessä on 38,5 % viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kokonaiskuulijoiden prosentuaalinen osuus kasvoi 49 %.

Orkesterin ohjelmistokattaus on ollut monipuolinen tarjoten kuuloilleen niin lastenkonserttia kuin oopperaa, viihdettä ja sinfoniakonsertteja.

Syyskauden alkupuolella toteutimme useita yhteistyökonsertteja. Yhteistyökumppaneinamme oli Taideyliopisto Sibelius-Akatemia, Kuopion kaupunginorkesteri, Etelä-Savon musikaali- ja oopperayhdistys ry sekä ENO verkkokoulu.

Tilaukskonserteina toteutimme Joensuussa järjestettyjen Turvallisuusmessujen konsertin, joka kuvasti kokonaisturvallisuuden timantin henkisen kriisinkestävyyden kärkeä. Toteutimme myös heidän toivomansa tilaukskonsertin Lyseon lukiolaisille jo toista vuotta peräkkäin.

Suosittuja viihdekonsertteja on ollut kolme: Tuure Kilpeläisen PartyTuure, Samuli Edelmannin Vaiheet, ja elokuvamusiikin ja –efektien konsertti Leffa 5.1. Leffa 5.1 esitettiin myös Taidetestaajille lyhennettynä versiona. Valtakunnallista Taidetestaajat –hanketta koordinoi Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto ja sitä rahoittaa Suomen kulttuurirahasto ja Svenska kulturfondet.

Seutukirjasto:

Kirjastojen laina- ja kävijämäärät ovat olleet koko vuoden edellistä vuotta korkeammalla tasolla ja on mahdollista, että tavoitteet ylittyvät näiltä osin.

Omatoimikulunvalvonnan laitteita on vaihdettu marraskuun aikana omatoimikirjastoihin. Vaihtotyö jatkuu ensi vuoden puolelle. Asiakkaan näkökulmasta laitteen ulkonäkö muuttuu hieman, mutta sisäänkäsy on edelleen yksinkertaista. Kaikissa laitteissa on tämän jälkeen PIN-koodin kysely, mikä lisää turvallisuutta. Samalla myös Joensuu-appissa olevan kirjastokortin käyttö tulee olemaan mahdollista omatoimisisäänkäsyyn.

Loppuvuoden aikana on suunniteltu talouden tasapainotuksen vuoksi muuttuvia aukioloaikoja. Monessa toimipisteessä vähenee palveluaukioloaika vuosien 2025 ja 2026 aikana ja suunnittelussa on ollut uusien aukioloaikojen aloitusaika, aukioloajat, niihin liittyvä työvuorosuunnittelu ja asiakaspalvelun lisäksi tehtävien töiden sijoittaminen työhön. Talouden tasapainotus ei vähennä koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyötä, tapahtumia ja demokratiatyötä, kotipalvelua tai kokoelmatyötä. Näiden töiden sijoittaminen työvuoroihin suunnitellaan uudella tavalla.

Alueellisen kehittämistehtävän järjestämää Pohjois-Karjalan kirjastojen yhteistä koulutuspäivää vietettiin perjantaina 1.11. ja kaikki toimipisteet olivat kiinni. Kirjastojärjestelmän päivityksen takia toimipisteet olivat kiinni maanantaina 18.11.

Konservatorio:

Loka-marraskuu oli konservatoriolla konserttien ja vierailujen osalta aktiivista aikaa. Normaalin konserttitoiminnan lisänä toteutettiin Joensuun ja Kuopion konservatorioiden sekä Savonia ammattikorkeakoulun oppilaista ja opiskelijoista kootun Sawo-Karjalan Sinfonikot – sinfoniaorkesterin debyyttikonsertit. Tänä syksynä perustettu orkesteri esiintyi Joensuun Carelia-salissa ja Kuopion

Musiikkikeskuksen konserttialissa soittaen täysimittaisen sinfoniakonsertin kapellimestareinaan Joensuun konservatorion Sakari Tervo ja Savonia ammattikorkeakoulun Rauno Tikkanen. Otsakorven säätiön mahdollistamana toteutettiin seuraavat vierailevien taiteilijoiden kurssit: Lasse Penttisen ja Matti Turusen laulukurssit, Petteri Pitkon Barokki-kurssi sekä Antti Tikkasen ja Mariko Matsumoton viulukurssit.

Erasmus+ -ohjelman myötä konservatoriolla vieraili marraskuussa viisi opiskelijaa Varsovan Szymanovski –konservatoriosta. He osallistuivat myös Sawo-Karjalan Sinfonikkojen konserttiin soittaen mukana orkesterissa.

Kansalaisopisto:

Joensuun seudun kansalaisopiston kursseille osallistujia on kalenterivuoden 2024 marraskuun loppuun mennessä 23 094 ja tunteja on toteutunut 41 898. Tämä on hieman vähemmän kuin vuonna 2023, mutta lukumääräisesti vaikuttavat kokonaisuudet joka tapauksessa. Kansalaisopiston hintojen korotettiin lukuvuoden alussa 8 % ja tämä on osaltaan voinut vähentää kursseille osallistujien määrää. Haasteita on ollut erityisesti sopimuskuntiin suunniteltujen kurssien alkamisessa.

Syyslukukauden lopulla kansalaisopistossa otettiin käyttöön sähköinen maksaminen. Oppijat ovatkin ottaneet sähköisen maksamisen hyvin käyttöön. Haasteena on mahdolliset kurssimaksujen palautukset, mutta niiden suhteen on käyty läpi korjaustoimenpiteitä toiminnanohjausjärjestelmän toimittaja ja kaupungin taloushallinnon kanssa.

Kuluvana vuonna suoritettuja maksuja joudutaan myös siirtämään seuraavalle vuodelle niiden kurssien osalta, jotka alkavat kevätlukukaudella 2025.

Kansalaisopistossa on käynnissä kaksi opetushallituksen hanketta (Esteet nurinhanke ja Osaava arvioija-hanke), joihin myönnettyjä rahoituksia joudutaan siirtämään seuraavalle vuodelle. Molempien hankkeiden tavoitteena on kehittää kansalaisopiston toimintaa ja sen palvelun laatua. Hankkeet ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti.

Kansalaisopisto on kuluneen syksyn aikana ollut mukana lukuisissa tapahtumissa sekä jalkautunut toiminta-alueen ihmisten pariin. Sieltä on kerätty tietoa opiston kurssitoiminnan suunnittelun kehittämisen ja kohdentamiseen. Kansalaisopiston järjesti syyskuussa yhdessä Itä-Suomen yliopiston, Vaara-kirjaston ja Opintokeskus Siviksen kanssa Joensuun sivistysviikon. Sivistysviikkojen ohjelmassa oli 10 erilaista teemaan liittyvää luentoa verkossa ja hybridimuotoisena sekä pääkirjastolla esillä ollut Soppi-näyttely UEF:n toimesta.

Liikuntapalvelut

Loka-marraskuussa talvi antoi vielä odottaa itseään ja ulkoliikuntapaikoilla tehtiin kunnostustöitä. Kaupunkirakenteen kanssa yhteistyössä parannettiin Karsikon ja Vehkalahden uimarantojen sekä Kiihtelysvaaran Ahvenlammen uimapaikan aluetta. Kiihtelysvaarassa tehtiin myös reittirakenteiden peruskorjausta.

Lykynlammen alueella tehtiin muutos- ja perusparannustöitä frisbeegolf- radalla sekä kolmen kilometrin hiihtolatu-uralla. Kunnostustöiden myötä latu-ura ohittaa nyt kaksisuuntaisena ladun varrella olevan laavun.

Tulevan vuoden isommista hankkeista aloitettiin Mehtimäen tekoturmen huoltorakennuksen rakentaminen. Mehtimäen kilpajäähallin rakentaminen eteni viimeistelytöihin ja urheiluosuhteiden tekemiseen. Hallin luovutus kaupungille tapahtui 29.11.2024. Vuorot ja ottelut käynnistyivät välittömästi tämän jälkeen.

Joensuu Areenan tapahtumakausi käynnistyi lokakuun alussa, kun hallissa järjestettiin valtakunnalliset Kokonaisturvallisuusmessut. Messut keräsivät n. 8 000 kävijää. Heti seuraavalla viikolla Areenalla järjestettiin perinteinen ja suosittu Ikäihmisten terveystapahtuma. Ko. tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Liikkuva Joensuu -verkoston toimijoiden kanssa ja tapahtumassa oli n. 1400 kävijää.

Liikuntapalvelut oli mukana esittelemässä muun muassa tukipalveluita (seniori- ja vammaiskortit sekä liikuntaneuvonta) sekä soveltavan liikunnan toimintavälineitä.

Muuten Areenan tapahtumasyksy on ollut normaalia rauhallisempi, sillä tapahtumat jatkuivat vasta marraskuun lopussa Kerubin järjestämien konserttien merkeissä.

Yhteistyössä järjestettiin myös koko perheelle suunnattu Terveyspäivä Pyhäselän Hammaslahdessa. Tapahtumassa oli mahdollisuus tutustua muun muassa uusin kuntoportaisiin, saada vinkkejä ja opastusta kuntosaliharjoitteluun sekä mittauttaa puristusvoimaa ja kehon koostumusta. Kävijöitä ko. tapahtumassa oli n. 20 henkilöä.

Koululaisten syyslomaviikon perinteiset maksuttomat liikuntavuorot Joensuu Areenalla ja harjoitusjäähalleissa kannustivat kaikenikäisiä liikkujia kokemaan liikunnan riemua.

Liikuntapalvelujen avustuksista marraskuussa haussa oli seurojen koulutusavustukset. Koulutusavustusta haki yhteensä 21 seuraa/jaostoa.

Loka-marraskuussa Joensuun liikuntapalvelut jakoivat Joensuun kaupungin lahjoitusrahastosta apurahaa vähävaraisille joensuulaisille lasten ja nuorten liikuntavälineiden hankintaan. Hakemuksia tuli yhteensä 69, joista myönteisen päätöksen sai 45 perhettä (alle 18-vuotiaat, monilapsiset ja yhden huoltajan perheet).

Joensuun Urheiluakatemian yhteistyöoppilaitokset saivat tunnustusta tehdystä työstään. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverialle luvan järjestää urheilijoiden ammatillista koulutusta vuoden 2025 alusta alkaen. Itä-Suomen yliopistolle myönnettiin huippu-urheilijamyönteisen korkeakoulun laatutunnus- Kyseisen tunnuksen myöntää Suomen Olympiakomitean huippu-urheilijamyönteisten korkeakoulujen laatutyön ohjausryhmä.

Ikäihmisten liikuntaneuvonta Joensuussa -hanke on edennyt hankesuunnitelman mukaisesti ja hankkeelle haettiin avustusta vielä yhdelle vuodelle. Avustusta haettiin Suomi liikkeelle -ohjelman liikuntaneuvontaan kohdennetuista kehittämisavustuksista.

Valmistelija: talouspäälikkö, taloussuunnittelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

merkitä tiedokseen talouden ja toiminnan seurantaraportin ajalta 1.1. – 30.11.2024

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.